

UNIL og Saltpartnerskapet

FREMDRIFT OG MÅLOPPNÅELSE

UNIL

UNIL+

Innhold

Bakgrunn	3
Formålet med saltpartnerskapet	4
Datagrunnlag	5
Resultater	6
Kornvarer	6
Kjøttprodukter	8
Fiskeprodukter	10
Meieri og spisefett	12
Andre matvarer	14
Veien videre	16
Oppsummering og konklusjon	18

Saltrapporten 2019 er utgitt av Unil AS. Det tas forbehold om trykkfeil.

Design:
Nano Design

Foto:
iStockphoto.com: s. 3, 7, 9, 11, 13, 15, 18

Bakgrunn

Verdens helseorganisasjon (WHO) anser reduksjon av saltinntaket i befolkningen som et av de mest kostnadseffektive tiltakene for en bedre folkehelse. Våren 2014 lanserte derfor Helsedirektoratet en tiltaksplan for å redusere saltinntaket i befolkningen.

For å få dette til ble Saltpartnerskapet etablert høsten 2015. Saltpartnerskapet er et forpliktende samarbeid mellom matvarebransjen, serveringsbransjen, forskningsmiljøer, bransje- og interesseorganisasjoner og helsemyndighetene. Det ble utarbeidet en avtale hvor samarbeidspartnerne forpliktet seg til å redusere saltinnhold i matvarer og servert mat.

Det ble satt øvre grenseverdier for mengden salt (saltmål) for fem kategorier. Kategoriene som ble valgt var:

- Kornvarer
- Kjøttprodukter
- Fiskeprodukter
- Meieri og spisefett
- Andre matvarer

For hver kategori ble det laget undergrupper med egne saltmål. Disse ble kalt for saltlister*

Bransjen har nå gjennomført første periode med saltreduksjon fra 2015-2018.

Unil har pr 2018, 817 produkter som omfattes av saltlistene. Vi har med godt samarbeid internt, og med leverandører jobbet systematisk for å fjerne eller redusere salt gjennom flere år.

I 2018 var 92 % av våre produkter i henhold til eller under saltmålene.

*Kilde: Helsedirektoratet, Saltpartnerskapet 2015-2018

Formålet med saltpartnerskapet

Hovedmålet med Saltpartnerskapet er å redusere saltinntaket i befolkningen med 15 % innen 2018 og 30 % innen 2025.

Kostholdsrelaterte sykdommer tar mange liv og koster samfunnet ca. 154. mrd. årlig. I Unil og NorgesGruppen er vi derfor opptatt av å støtte opp om Helsedirektoratets kostråd.

Et av kostholdsrådene er å redusere inntak av salt. I Norge spiser vi i gjennomsnitt ti gram salt hver dag, og anbefalt inntak er fem gram salt.

For mye salt kan føre til høyt blodtrykk og forhøyet blodtrykk øker risikoen for hjerte-og karsykdommer som hjerteinfarkt og hjerneslag.

Å redusere saltinntaket i befolkningen er derfor et viktig bidrag for å få en varig forbedring av folks helse.

Datagrunnlag

I rapporten har vi kun satt opp kategorier hvor vi har produkter. Det finnes totalt 100 matvarekategorier i saltlistene fordelt på fem hovedgrupper.

Unils tall er hentet fra NorgesGruppens salgstall ut av butikk, slik at det kun er rapportert på produkter vi har salg på, både for 2015 og 2018. Tall fra bransjen 2018 er hentet fra rapporten «Salgspartnerskapet 2015-2018, Fremdrift og måloppnåelse» som ble utgitt av Helsedirektoratet i juni 2019.

Tall fra bransjen er hentet ut fra Trade Solution. Vi sender en oversikt med våre produkter og tall til Trade Solution to ganger i året til monitorering av arbeidet i Saltpartnerskapet. I denne rapporten er våre tall derfor med i bransjetallene.

Det har vært problemer med å ta ut tall fra Trade Solution, fordi matvarekategoriene i Trade Solution ikke er lik som i saltlistene. Det er derfor ikke alltid mulig å sammenligne bransjens tall med Unils tall. Der hvor det står 0 eller * i statistikken for bransjen betyr at man har slått sammen flere saltlister og at det derfor er vanskelig å rapportere på dette.

Kornvarer

I saltlistene er gruppen kornvarer delt inn i åtte kategorier med 12 saltmål. Fem av saltmålene hører til kategorien frokostblandinger. Unil har produkter i fire av kategoriene med seks saltmål. Tre av saltmålene tilhører frokostblandinger.

Som vist i tabellen under ligger vi bra an i forhold til saltmålene i de fleste kategorier. I gjennomsnitt ligger vi på eller under saltmålene i alle kategorier bortsett fra fryste bakervarer.

Kornvarer	Antall 2018	Antall bransjen 2018	Saltmål g/100g	Andel innenfor saltmålet, % Unil	Andel innenfor saltmålet, % Bransjen
Bagetter	12	61	1,2	33	46
Frokost – Naturell og smaksatt	4	129	0,9	100	*
Müsli	11		0,3	91	*
Frokost – Smakssatt kakao/sjokolade	3		0,7	67	*
Fryste bakervarer	4	229	1,1	25	63
Langtidsholdbare brødprodukter	18	109	1,1	94	61
Totalt	52	528		68	

Kornvarer. Antall produkter, og andel innenfor veiledende saltmål i 2018 i kategorier med et saltmål, for Unil og bransjen.

Vi har i dag 52 produkter i kategorien kornvarer i vårt sortiment som har saltmål i Saltparterskapet. Av disse er 68 % (38 produkter) på eller under saltmålene. Det er bagetter og fryste bakervarer vi har vanskeligheter med. Disse produseres på store fabrikker i Europa og det er vanskelig å få endret resept fordi vi har så små volum mht standardresepter og pris.

Bransjen har i denne kategorien kun regnet ut en andel som er innenfor saltmålet i tre grupper. Her er de bedre enn oss på saltreduksjon både for bagetter og fryste bakervarer.

Gjennomsnittelig prosent saltinnhold i gruppen kornvarer 2015 og 2018. Saltmålet er satt til 100 %.

2015 2018 Bransjen 2018

RESULTATER

14 saltmål

Kjøttprodukter

I saltlistene er kjøttprodukter delt inn i 12 hovedkategorier med 14 saltmål. Unil har produkter i alle hovedkategoriene. Som vist i tabellen under er vi langt foran bransjen i noen av kategoriene. Vi har jobbet systematisk med å redusere

tilsatt salt i våre kjøttprodukter. Vi er i gjennomsnitt under saltmålene i alle kategorier på kjøtt. Bransjen har en vei å gå innenfor saltmålene på saltet og røkt kjøtt, hamburgere og farser.

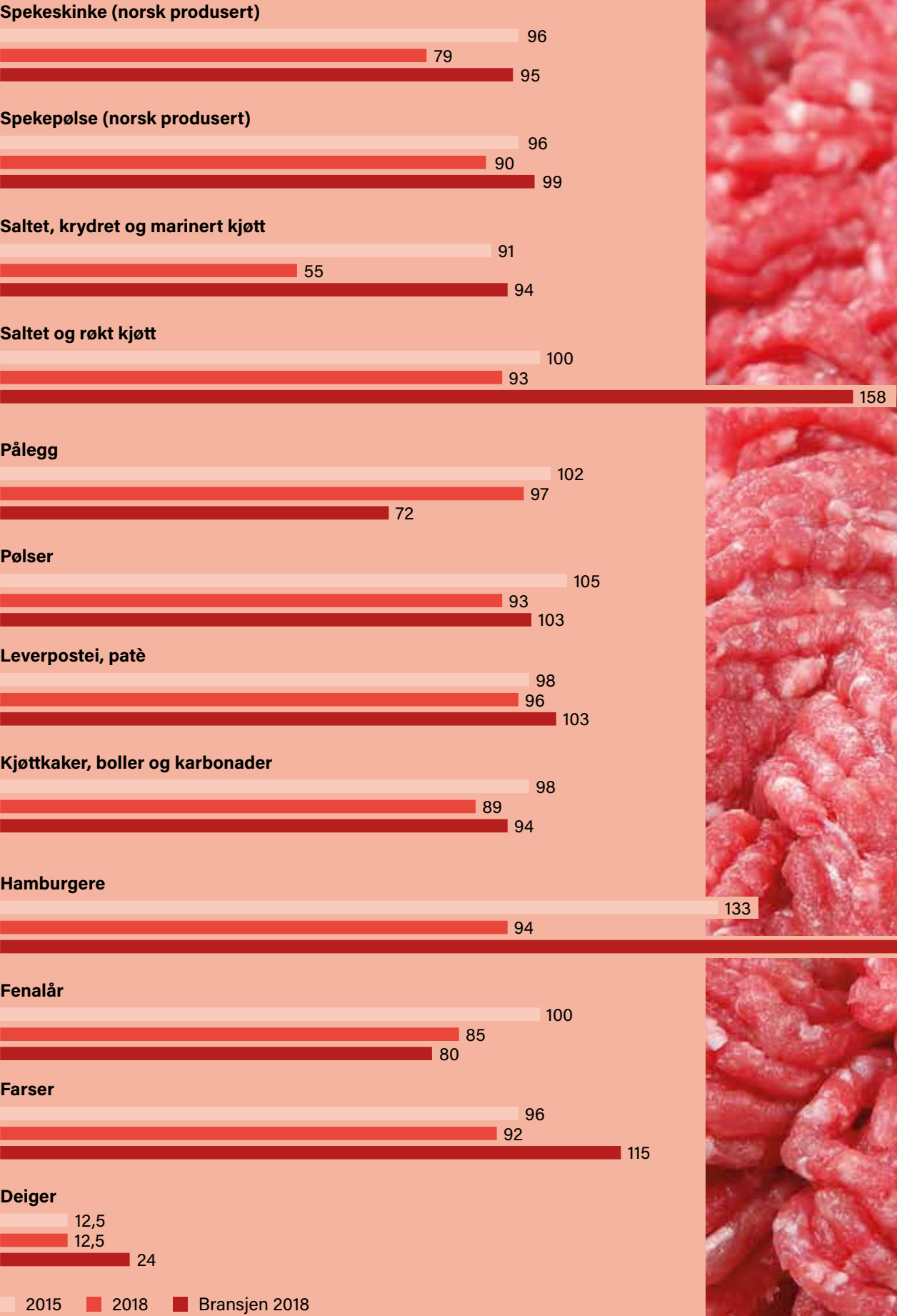
Kjøttprodukter	Antall 2018	Antall bransjen 2018	Saltmål g/100g	Andel innenfor saltmålet, % Unil	Andel innenfor saltmålet, % Bransjen
Deiger	4	87	0,8	100	55
Farser	5	14	1,7	100	14
Fenalår	4	30	9	100	100
Hamburgere	2	88	0,9	100	17
Kjøttkaker, boller og karbonader	15	79	1,7	93	61
Leverpostei, patè	7	56	1,7	71	59
Pølser	57	240	1,7	96	45
Pålegg	41	206	1,9	88	59
Saltet og røkt kjøtt	21	213	2,1	86	*
Saltet, krydret og marinert kjøtt	57	83	1,5	96	*
Spekepølse (norsk produsert)	8	248	5	100	69
Spekeskinke (norsk produsert)	4	61	8	100	82
Totalt	225	1405		94	56

Kjøttprodukter. Antall produkter, og andel innenfor veiledende saltmål i 2018 i kategorier med et saltmål, for Unil og bransjen.

67 % av total 132 kjøttprodukter var innenfor saltmålene i 2015. Dedikerte medarbeidere og samarbeidsvillige

leverandører har bidratt til at 94 %, dvs at 212 av våre kjøttprodukter var innenfor saltmålene ved utgangen av 2018.

Gjennomsnittelig prosent saltinnhold i gruppen kjøttprodukter 2015 og 2018. Saltmålet er satt til 100 %.

Fiskeprodukter

I saltlistene er gruppen fiskeprodukter delt inn i åtte hovedkategorier med 15 saltmål. Vi har produkter innenfor syv av åtte hovedkategorier og 14 saltmål å forholde oss til. Bransjen har kun rapportert inn resultater fra fem

kategorier, noe som gjør en sammenligning mellom Unil og bransjen vanskelig. Som vist i søylediagrammet til høyre er vi bedre enn bransjen i de fleste underkategoriene.

Fiskeprodukter	Antall 2018	Antall bransjen 2018	Saltmål g/100g	Andel innenfor saltmålet, % Unil	Andel innenfor saltmålet, % Bransjen
Andre produkter i lake	1	*	1,7	100	*
Fiskemat	21	284	1,4	90	75
Varmrøkte fiskeprodukter og Kaldrøkte fiskeprodukter	20	104	2,5	95	*
Konserverte rognprodukter og kaviar	7	*	5,2	86	*
Krydder/Marinert	1	*	0,8	100	*
Lettsaltet fisk	2	31	1,4	0	48
Panerte fiskeprodukter	4	44	0,85	100	*
Pålegg halvkonserver fisk	14	71	3,0	93	*
Pålegg hermetikk	13	71	1,0	46	*
Skalldyr og bløtdyr	1	1	2,4	100	*
Totalt	83	605		81	

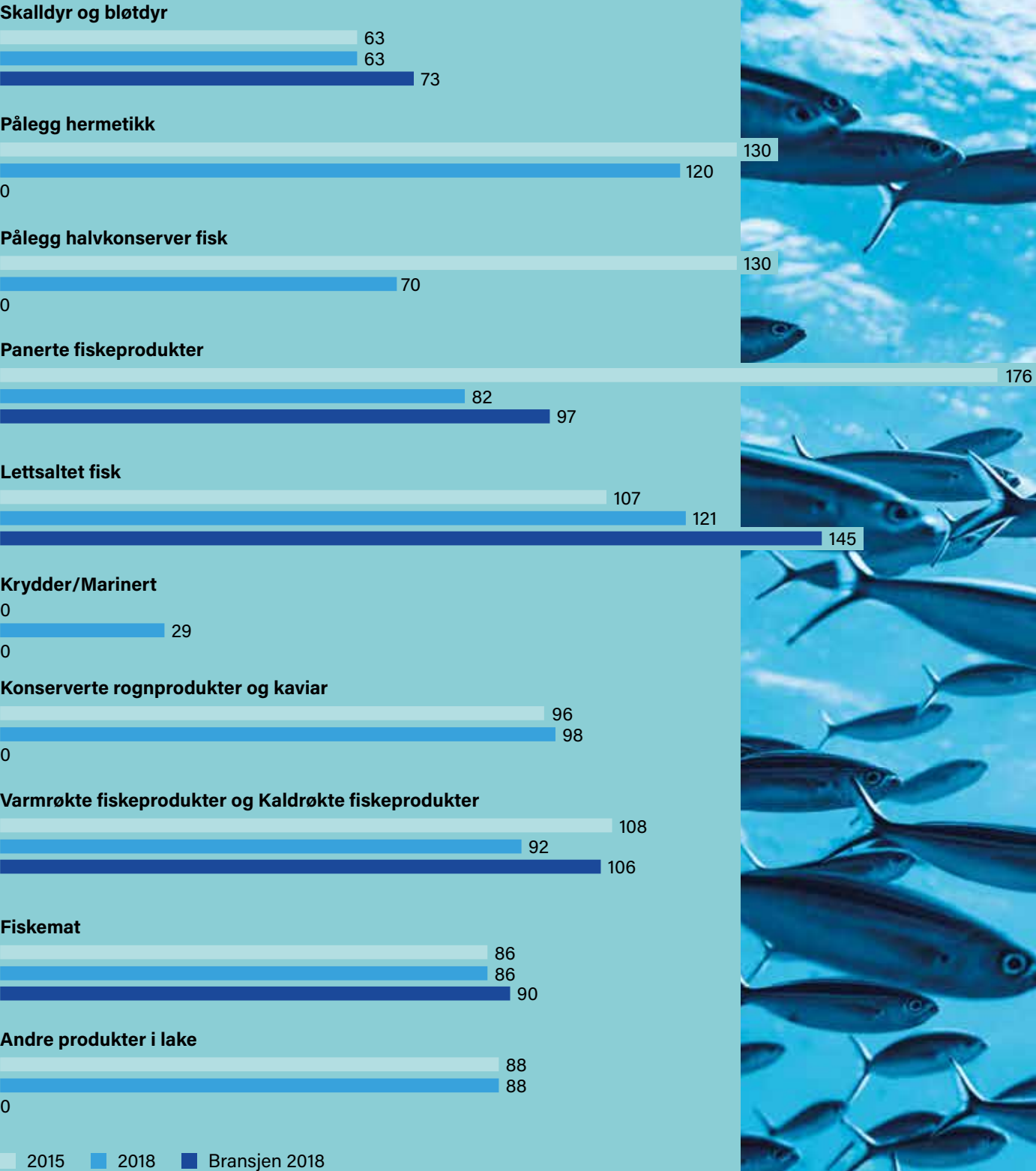
Fiskeprodukter. Antall produkter, og andel innenfor veiledende saltmål i 2018 i kategorier med et saltmål, for Unil og bransjen.

Det vi ser er at vi har gjort et godt stykke arbeid mellom 2015 og 2018. I gjennomsnittlig saltinnhold er vi på målet i alle kategorier, bortsett fra to. Vi har noen produkter igjen i påleggshermetikk og for lettsaltet fisk mener vi grensen

er for lav, det må være noe saltsmak i en lettsaltet fisk.

I 2018 var 81 % av Unils produkter med mål i saltlisten innenfor saltmålene i fiskekategorien.

Gjennomsnittelig prosent saltinnhold i gruppen fiskeprodukter 2015 og 2018. Saltmålet er satt til 100 %.

2015 2018 Bransjen 2018

Meieri og spisefett

I saltlistene er gruppen Meieri og spisefett delt inn i to hovedkategorier med til sammen 14 saltmål. Åtte av kategoriene tilhører ost og to spisefett. Vi har produkter innenfor fem av ostekategoriene og en innenfor spisefett.

I kategorien ost og «Gul ost» har vi plassert vellagrede utenlandske faste oster. For disse ostene er det vanskelig å overholde kravet. I utlandet er det foreløpig ikke et så stort

fokus på salt og ostene er laget på tradisjonelle resepter som leverandøren helst ikke vil rikke ved. Vi foreslår at denne typen oster får en egen kategori i saltlisten.

Eksempel på oster er Grana Padano, Parmigiano Reggiano og Manchego. Det er i all hovedsak disse ostene vi ikke klarer målet på. Nesten halvparten av de gule ostene er av denne typen.

Meieri og spisefett	Antall 2018	Antall bransjen 2018	Saltmål g/100g	Andel innenfor saltmålet, % Unil	Andel innenfor saltmålet, % Bransjen
Ost Øvrige	5	433	0,4-2,5	*	*
Gul ost	9	230	1,2	44	11
Spisefett	7	70	1	100	32
Totalt	21	733		72	22

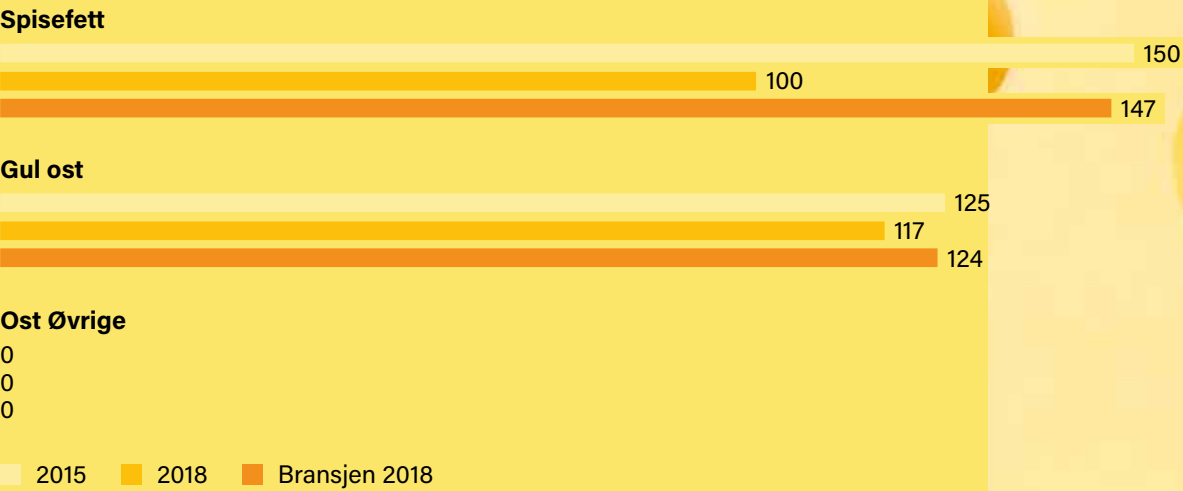
Meieri og spisefett. Antall produkter, og andel innenfor veiledende saltmål i 2018 i kategorier med et saltmål, for Unil og bransjen.

I meieri og spisefett kategorien er vi også klart bedre enn bransjen med tanke på saltinnholdet i produktene.

Pr 2018 har vi 21 varelinjer innenfor meieri og spisefett. Under salat-ost (feta) har vi et Jacobs Utvalgte fetaost

produkt som er for høyt på salt. Denne vil bli redusert i 2019 i henhold til nytt krav. Ellers har vi sesongprodukter innen ost som vi ikke klarte å redusere pga for små volum. Vi ligger godt foran markedet i denne kategorien med tanke på saltmålene.

Gjennomsnittlig saltinnhold i prosent av saltmålene i gruppen meieri og spisefett i 2015 og 2018. Saltmålet er satt til 100 %.

RESULTATER

47 saltmål

Andre matvarer

I saltlistene er gruppen andre matvarer delt inn i åtte hovedkategorier med til sammen 47 saltmål. For bransjen så har det vært et for stort spenn i saltmålene til at datagrunnlaget

fra Trade Solution kan brukes. I tillegg er det stor forskjell på saltmålene i en del kategorier og det er derfor også vanskelig for Unil å sette noe gjennomsnitt i noen av kategoriene.

Andre matvarer	Antall 2018	Antall bransjen 2018	Saltmål g/100g	Andel innenfor saltmålet, % Unil	Andel innenfor saltmålet, % Bransjen
Ferdigretter	59	*	0,8	71	*
Dressing	31	*	1,4	74	*
Krydderblandinger	18	*	16,5	94	*
Buljong	2	*	0,8	33	*
Sauser og marinader	48	*	0,95	50	*
Pesto	10	*	2,3	80	*
Majonesbaserte salater	20	*	1	100	*
Snacks	19	*	*	74	*
Fine bakverk	12	*	0,6	100	*
Grønnsakskonserver	57	*	0,9	89	*
Pizza	15	*	1,12	93	*
Semi. retter/middagskomp	38	*	1,3	82	*
Totalt	329			78	

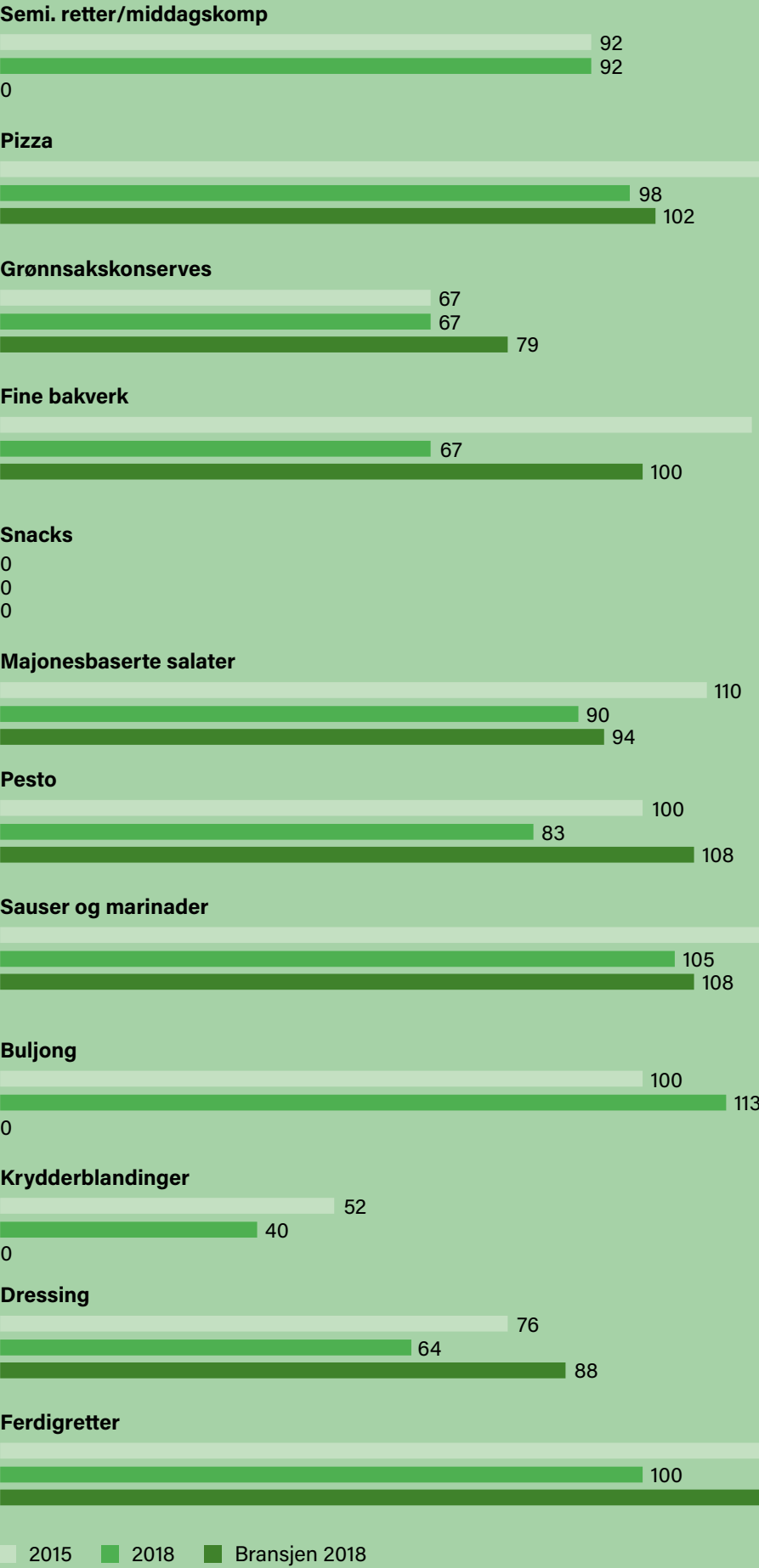
Andre matvarer. Antall produkter, og andel innenfor veiledende saltmål i 2018 i kategorier med et saltmål for Unil.

Unil har i de siste tre årene jobbet mye med å redusere saltinnholdet for produkter i denne kategorien. Det har gitt resultater. Vi er bedre enn bransjen i alle målbare kategorier.

Pr 2018 har Unil 329 varelinjer i kategorien andre matvarer. Det er en vanskelig kategori å redusere salt i, siden den består av mange sammensatte produkter. Pr. 2018 er likevel 73 % av våre produkter i henhold til eller under

saltmålene i denne kategorien. Vi er under gjennomsnittet i alle kategorier bortsett fra buljong og sauser/marinader. Vi jobber videre med å redusere salt i disse produktgruppene. Siden bransjen ikke har rapportert inn tall på andel produkter som er innenfor saltmålene er det vanskelig å si hvordan vi ligger an i forhold til markedet, men når man ser på gjennomsnittet er det nærliggende å tro at vi også ligger bedre an med tanke på andel produkter som er innenfor saltmålene.

Gjennomsnittelig prosent saltinnhold i gruppen andre matvarer 2015 og 2018. Saltmålet er satt til 100 %.

Veien videre

Bransjen har sammen utarbeidet nye saltlister for perioden 2019-2021. De nye saltmålene er skjerpet; 5 % saltreduksjon sammenlignet med perioden før.

Vi har nå kartlagt alle våre produkter innenfor dagligvare og storhusholdning med hensyn til nye saltmål og foreløpig er 74 % av produktene i henhold til disse målene. De nye saltmålene er implementert i organisasjonen og vi etterstreber at alle nye lanseringer er i henhold til nye saltmål. Vi jobber også aktivt med å redusere salt i eksisterende portefølje.

For kommende periode må vi jobbe videre med hvordan vi skal verifisere saltreduksjonen med analyser. I dag får vi denne informasjonen fra våre produsenter, men vi vil i fremtiden også analysere mer selv mht dette.

Helsedirektoratet og Mattilsynet gjennomførte også et analyseprosjekt «Analyser av saltinnhold i utvalgte matvarer i Norge 2014-2018». Rapporten viser analysedata for ca. 200 indikatormatvarer i perioden 2014 til 2018. Analysene ble gjennomført av Havforskningsinstituttet, 2019. Oppsummeringen fra analysene viser at i 2014-15 var 36 % av produktene som ble tatt ut i tråd med saltmålene i Saltparterskapet, mens dette gjaldt for 49 % av produktene i 2018.

Oppsummering og konklusjon

For Unil har Saltparterskapet vært et positivt verktøy for å jobbe mot vårt mål om en varig bedre folkehelse. Vi har kunnet kommunisere konkrete saltverdier til våre leverandører som de kan jobbe mot. Vi ser dog at vi av og til sliter med å plassere de forskjellige produktene vi har i de ulike kategoriene.

Når det gjelder utfallet av all jobben vi har gjort er vi meget fornøyd. I 2018 var 94 % av våre produkter på eller under saltmålene. Når man ser på bransjen og datagrunnlaget fra Trade Solution, ligger produktene her med et gjennomsnittlig saltinnhold på eller under målet på ca. 40 %. Her er også våre tall inkludert.

Våre merkevarer

Eldorado tilbyr trygge produkter for gode måltider i hverdagen.

First Price er best på pris og enkelt å finne - merket for de prisbevisste.

Jacobs Utvalgte er vårt premium merke som, gjennom inspirasjon og premium råvarer, skal skape matglede.

Folkets tilbyr i hovedsak kjøtt og kjøttprodukter, men favner også vegetar og fryste ferdigretter.

Fiskemannen tilbyr smakfulle og spennende fiske- og sjømatprodukter, som skal vekke lysten på fisk.

Fersk&Ferdig tilbyr ferdigretter laget av gode råvarer.

Unik tilbyr gode produkter som bidrar til et rent og hyggelig hjem.

Fauna er dyremat laget med kjærlighet og respekt for de firbente, naturen og dens råvarer.

Lille Go' tilbyr trygge babyprodukter av høy kvalitet. Produktene er utviklet med kjærlighet og omsorg for barna.

GoEco skal gjøre det enklere for kunden å foreta økologiske valg. Merket benyttes på økologiske Eldorado-produkter.

Les mer om våre merkevarer og bærekraft på
www.unil.no

UNIL

UNIL+